

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Ótásasos periszeret 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izből hirdetések, akur szerint a legolcsóbb árt.

A kapacitások miniszteriuma.

Nekünk a „kapacitások miniszteriuma” kell, — mondá elbizakodva egyik jobboldali lap, a „Reform” pár nap előtt.

A legkézségesebb lélekkel aláírjuk a fentebbi sorokat. Örömmel hangoztatjuk mi is, hogy — nekünk a kapacitások miniszteriuma kell.

De hol van ez? Csak mint álomkép tűnik fel előttünk e gondolat, melyet ugyan szeretnénk már megvalósítva látni.

Az említett lap már egészen más-képen gondolkodik. O a Lónyai-féle kormányban erővel a kapacitások miniszteriumát akarja felfedezni.

Legyen neki az ő hite szerint. Hanem az olvasó közönség bajosan fogja azt egyszerű állításra elhinni; nem lesz azért célszerűtlen bemutatni e derék férfiakat.

Ott vannak mindenekelőtt Lónyai és Kerkapoly. Ezekben látjuk odaát a másik oldalon a Deákpart erős oszlopait, az országos kormány két legkiválóbb tagját, a kiknek országoslástól bármennyű miniszteri kombinációban jövőre is sok jót néznek.

Ezt vallják a két kormányfő párt-hívei az ő urokról. Mi is készséggel elismerjük őket kapacitásoknak; mert hiszen azok nem közönséges ész kell, hogy valaki éveken át oly körben működjék, melyben semmi eredményt sem mutatott. És Lónyai mit-óta viszi már a honv. ügyéséget, a nélkül, hogy értené hozzá? E téren tehát Lónyai az első „kapacitás” a Deákpart között. Véték volna eltagadnunk a Kerkapoly nagy „kapacitását” is; hiszen hogy e tekintetben mily óriásilag kimagaslik, legyen elég egyszerűen felmentni róla, hogy ő volt az, ki nagy talentumánál fogva egymásután hozta be ide vállalkozóknak a Langrand, Waring, Stroussberg urakat, s az Erlangerházat, mely körülmény által fényesen bizonyította, hogy kiváló eszénél fogva parálysálni tudja Magyarországot pénzügyi tekintélyt.

Ez a két fő kapacitás. Kivánod-e édes magyarom, hogy emlékezzünk a többiről? No, a jó lelki Szilávitól eltekintve, a legválogatottabb „kapacitásokból” áll a kormány.

Csak az a kár, hogy e tulajdonságukat annyira véka alá rejtéik, hogy biz azt senki sem fedezte fel bennök. Hasztalan is volna talán feszegetni, mily „kapacitás” Pauler a vallás és közoktatási tén? Beszél a tény, mely szerint — alig tett valamit.

Mily jeles kapacitások aztán Bittó, Tiszta Lajos, Tóth Vilmos! Beszélnek tetteik. Ime, itt van egy keretben a — kapacitások miniszteriuma!

A jobboldali táborban is lehetne nagyobb kapacitásokat találni a miniszteri báronyszekekre. De bizony általában, a szegény észete nem engedné azt elmondanunk, hogy a magyar nemzet soraiból a legnagyobb kapacitások ülnek a kormányban. Szegénységi bizonyítvány volna ez nemzetünkre nézve.

Igazán, szegénytelen volna, ha még továbbra is e férfiak maradásán hincsalárook gyanánt a legfényesebb polcon. Országszerte érzik a mai kormány-

férfiak tehetetlenségének következményeit.

Viszhangra talál mindenütt az óhaj-tás: nekünk a kapacitások miniszteriuma kell.

De a közvélemény nem a fényes nevet, hanem az ember valódi belteréket fogja biztosítékul tekinteni azokban, kiket a hatalom magaslatára emel.

Tetterős lelkekre van szükség e nehéz időkben. Álljanak félre tehát azok, kik eddig bebizonyították képtelenségeket a kormányra.

Mert ha félre nem állnak, el fogják seperi az idők vihára. Eljött a pillanat, midőn a valódi kapacitások miniszteriumának kell állani a nemzet élére.

Kerkapoly a mi pénzügyünk előre látó ember. Kimondta ugyanis régen, hogy a dohánygyedárúság megszüntetendő. Azonban ő, bár hatalmában állott volna, nem váltotta be szavát. Igen, mert előre számított, hogy ő azaz meg üzletet csinál. Ugy is van, Kerkapoly a dohánygyedárúságot elakarja adni a frankó-magyar banknak.

Zalamegyébe alig akad főispán; utjabban ez állásra Tolnay Károly képviselőt említi a hír.

A Bathányi emlék-bizottság a boldogult miniszterelnök sírja fölé a nemzet kegyeletből felállítandó emléktérvt elfogadván az építkezést megkezdett határozta és Horváth Mihály püspököt mint bizottsági elnököt és Sztrapa György pénztárnokot bizta meg, Miután az epükek Pest városát, hogy a helygközbenjövél a netalan felmerülő észrevételek kiegyenlítésének és intézkedés tészeké a város által márvány-lapokkal kirakott síra nézve is. A tanács eregőből Fozal Ágost tárnokot, Diacher József, Ybl Miklós építészeket és Incze György főmérnököt küldte ki.

Tanulhatnánk hazafiságot — a szépségségi nemetektől. Készmárk derek képviselője Vécsei Tamás közölte megjelentelen választói közt, a közönség felkérte őt, hogy beszédét — magyar nyelven tartsa.

Szerbiában nagyban készülnek a Milán fejedelem nagykoronási ünnepére, csak lobogó is 4000 darab lesz.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara véleményes jelentése a Rumén fejedelemséggel kötendő kereskedelmi és vám-szerződés felett.

Magyarország közjogi és politikai viszonyának rendezése és Ausztriától történt függetlensége után, nem ösmerhetünk sürgősen teljesítendő feladatokat anyagi érdekeink fejlesztésénél és szilárdításánál.

A lefolyt évtized közjogi és politikai vívmányai — bár alkalmasságok és ügyeskedések anyagi érdekeink előmozdítására — nem gyakorlatilag oly fejlesztő befolyást közgazdasági életünkre, mint azt feltételezni lehetett.

Eltekintve a forgalom és termelés növekedésétől, mely minden kétséggel kívül a politikai vívmányok által lett leghatásosabban előmozdítva; nem tapasztalunk nagy irányban közjogi any vívmányok valamenyire igénybe vett közgazdasági külföldünk függetlenítésére igénybe vett volna véve. — A mi e részben eddig történt, nem nevezhető egynek, mint kezdő-ményezésnek, kezdeményezésnek is csak oly értelemben, hogy miként lennének legelőször ebben alkalmazásba veendő az anyagi politikai faktorok, melyekkel anyagi érdekeink függetlenségét kívánjuk.

Az osztrák-magyar birodalomnak Angliával kötött kereskedelmi szerződése, a bank-

kérdés, a vasutak és nagyobb közlekedési vállalatok engedélyezéséről követett eljárás, s azon passzívus, mely hazánk politikáját az annyira sürgősen várműgy-reform terén jellemzi, mind oly momentumok, melyek állítástunk igazolására szolgálnak.

A lefolyt évtized anyagi eredményének biztosítása, valamint nemzetgazdaságunk fejlesztése sürgősen követelik a közgazdasági viszonyoknak minden irányba leendő függetlenségét, s így hazánk kereskedelmi politikájának azon gyámsági alól felmentését is, mely eddig-él még soha nem volt anyagi emelkedésünk tényezője.

Ennélfogva örömmel üdvözöljük a magas kormány azon törekvését, mely egy a Rumén fejedelemségekkel kötendő kereskedelmi és vám-szerződés létrehozására irányul, s melyet úgy tekinthetünk, mint hazánk független kereskedelmi politikájának inauzurálását.

Számtalan az ok, mely ezt kívánatosnak, sőt muhatatlannul szükségesnek tünteti fel előttünk.

A velünk határos idegen államok közt épen a dunai fejedelemségek azok, melyek leginkább hivatnak Magyarországot iparának és kereskedelmének piacul szolgálni. Nemcsak hazánk geográfiai fekvése és etnographiai viszonyai, hanem nemzetünk kulturálisa és hagyományai politikája is arra utalnak, hogy a kelet anyagi és társadalmi érdekeit közelebb hozzuk saját érdekeinkhez.

Ennélfogva fontos tényezőnek tekintjük kereskedelmi, iparunk és egyetemes gazdasági életünk fejlesztésének érdekében a Ruméniával kötendő kereskedelmi és vám-szerződés mielőbbi létrehozását, s ezt annyira inkább, mivel közeljövőben hisszük azon időt, melyben kereskedelmünk — legalább kelet felé — aktív szerepet fog viselni.

Ami pedig a nemzetközi kereskedelmi viszonyoknak Ruméniával leendő rendezésének lehetőségét illeti, mi azt hisszük, hogy e szél, dacára az ottani társadalmi és politikai viszonyainak, melyeknek éle nem egy ízben ellenünk volt fordítva, mérséklettel és kitartással most anyainálkább elérhető, mivel a jelenlegi kormány és parlament törekvései folytán a politikai és társadalmi viszonyok napról-napra szilárdulnak s természetesen irányban fejlődnek. — De lehetnek tartjuk e szél keresztülvitelét még azért, mivel az Oláh-Moldva fejedelemségek és Magyarország anyagi érdeke párhuzamos s nem tér el egymástól annyira, hogy az érdekek összeegyeztetésére vagy kiegyenlítésére alapot ne lehetne találni. Különben is Ruméniával sokkal inkább utalva van nemzetközi kereskedelmével Magyarország közvetítésére, mintsem feltételezni lehetne, komolyan akadályozná a czéliba vett szerződés megkötését. Ruméniának, mint kiválóan földművelő országnak életfeltétele. minél kiterjedtebb piacot biztosítani, és a már kereskedelmi és ipari tekintetben is előre haladtabb Magyarországgal, mint természetmennyek fogyasztójával és elszállítójával rendezett összeköttetésbe lépni.

A fent közölt általános észrevételek után azon kérdés merül fel előttünk, vajjon a czéliba vett szerződés biztosít-e mindkét szerződő félnek pozitív előnyöket, s ha igen, mily arányban és mérvben s minő következményekkel?

(Folyt. köv.)

Meghívás a kecskeméti iparműkiállításra.

A kecskeméti iparműkiállítás által államségély mellett rendezendő iparműkiállítás a kibocsátott felhívás és előírj értelmében folyó évi aug. hó 31-én délelőtt 11 órakor fog megnyitást. Azon részvét, melyely ez az ország különböző vidékeiről, de különösen a fővárosból jelentkező kiállítás által mellátottat, iparműkiállításunk országos jellegűvé emelte. Első alkalom ez, hogy hazánk tavol és különböző vidékeinek iparművei így nagy tömegben összpontosulva közös előhaladásunknak örvendetes tényezőik felmutattanak, itt találkoznak Kárpát vidékeinek ipar és termékművei a délresek külföldi műveivel, Buda-Pest, Kolozsvár, több tekintetű városaink a nyugati megyék és az alföldi. Mielők egyenkint a megtekintés és elismerésre.

A rendező bizottság, midőn a kecskeméti iparműkiállításra a hazai közönség figyelmét felhívni szerencsés, kedves kötelességének ismeri az összes városok hatóságait, hírlapok szerkesztőjeit, kaszinókat, ipargazdasági, ke-

reakedői-egyleteket és társulatokat, olvasó és egyéb köröket, magánosokat, egyezőval mind-azokat, kik a hazai ipar ügye iránt érdekeltséggel viselkednek, a társat megtekintésére szivesen meghívni.

Felkérve tehát mindazok, kik a kecskeméti iparműkiállítás megtekintésénél kívánják, sziveskedjenek a rendezőbizottságot levezető-lapon értesíteni, hogy számukra s vasuti díjjezállítási igazolványok és esedeg szállásjegyek azonnal megküldessenek.

Látogató közönségünk számára következő vasuti és gőzhajózási társaságok sziveskedtek 50% díj kedvezményt engedélyezni: — tiszai vasútja I. és II-ik helyen aug. 15-től azept. 15-ig. A dunai gőzhajózási társ. A Mohács-Pécsi vasut, az első erdélyi vasut, a székesfehérvár-győr-gráci, a magyar keleti vasut, a pécs-barcsi, a kassaderbergi aug. 25-től asept. 12-ig. A déli vasut a III-ik osztályban.

Az alföldi, a kassaderbergi aug. 25-től asept. 12-ig. A déli vasut a III-ik osztályban. A társat megnyitást auguszt. 31-én és tart szeptember 8-ik napjáig.

Személyesen hozott, vagy kisebb tárgyak elhozatnának auguszt. 23-ig. Tárlatunk kellő telmútása tekintetéből, hogy kiállítás és látogató közönségünknek utmutással, a távollevőknek az eseményeket és tárlatot ismertető leírással szolgálhassunk, 1 ft előfizetés mellett napi közlőnyadunk ki, mely helybeli vagy jelenlevő előfizetőinknek naponként, vidékre a társat befejezésével egyszerre fog megküldeni, ennek, különösen azok által, kik meg nem jelenhetnek, minél nagyobb számban megrendelést tüstiztetel kérjük.

A társat idejére vonatkozó program a péntártnál (Fiskola tér) fog kiadatni. Kecskemét, 1872. auguszt. 10. A rendező bizottság.

Segélyt Nánásnak!

E hó 12-én szürnyű csapás látogatta meg Nánás városát. (Tegnap számunkban tévesen állt Nádudvar, — Nánás helyett.) A pusztító tűz oltatlanul terjedt szét, s hamuvá tő minden, mit utjában talált. Rémítő a nyomor. Száznál több lakház lőn a perzselő lángok martalékává, s mintegy kétszáz gazdasági épület dőlt romba; a betakarított mezei termények semmivé lettek.

A karosítottaknak most nincs egy betető falatjuk. Leirhatn az inség. A vérsz kiterése alkalmával óriási szél dühöngött, s nem lehetett semmit megmenteni, mert a lángok egyszerre elborították az épületeket. Testi ruhájában maradt egyedül az éhező nép.

Segélyt nekik, mert elvesznek. Nemes szívű emberbarátok! Szomszédvárosunkban égető a szükség, borzasztó a nyomor. Enyhítsék fájdalmaikat a környöret balzsamcsépeivel!

A kegyes adományok Sily Gábor hajdukerületi főkapitányhoz intézendők H. Bösör-ménybe. Segítsünk a szerencsétleneken. Ki tudja, talán holnap mi juthatunk hasonló sorsra. Csak gyorsan a segélyl! Ki hamar ad, kétszer ad!

ÜJDONSÁGOK.

Városi közgyűlés tartatik e hó 19-én; tárgyak: a még úresedében lévő hivatali állás-koztelítés; igazoló, bírói, foglyomi választmányok, továbbá állandó bizottságok alakítás; a hiányzó törvényhatósági bizottsági tagok választása iránti intézkedés, hivatalok átadásáról szóló jelentés, stb.

A dal és zeneegylet által rendezendő dalestély a népkertben — újabb hí szerint — szept. első napján tartatik meg.

A fővonalat vasut ügyében az eddig még nem ok a búskaségre. Nem magunk szerzük e nevet. Megkímélhetnéd már ilyes fecsegéskélt — mondá Melcer.

Frigga felé közelede komolyan meghajtá magát és nevetve így szól: — Tán a méltóságos gróf meg is haragudott? Tudod e, hogy így nagyon hasonlítasz pávánhöz? — Imét meghajtá magát és bement a másik szobába, hol a gróf és grófnő ültek és jászottak. — Mi baj volt ismét, mondá a gróf meg-czirógatva arczát. — Melcerrel veszekedtem kissé, volt a válassz.

Mánap a kisasszony kocsiába fogtak. Frigga utó öltönyben jelent meg. Epen beakart szállani a kocsiába, midőn Melcer meg-jelent és a kocsiakat azt mondá: — En fogom vinni a kisasszonyt. — Te Melcer, mondá Frigga, mi jut eszedbe? Kocsinak akart lenni, válassza röviden, de az a kocsi segítő gúgát.

vány sertés 20—24 ft. 1 vány sertés 36—46 ft. 1 p. ft. 1 p. magyar juh 14—15 ft. 1 p. ökor bór 36—37 ft. 26 ft. 1 p. 16 bór 10—13—3 50 kr. 1 p. bárány 1 db. ölni való veres borjú vásra való malacz 1 50—10 bárány 3—3 50 kr. 100 34 ft. 100 db. ökor szaru nagyobb gyékény, 160—180 db. gyékény 50—80 ft. 36—39 ft. 100 ft. sós háj jub turó 27—28 ft. 100 g. 100 ft. sonkolyos méz 18 nder kifésült 45—50 ft. 100 15—20 ft. 100 ft. csepű 15 ft. 100 ft. sárga vi-tavalyi gubics 13—14 ft. toll 110—130 ft. 100 ft. 100 ft. pehej új 175—180 ft. 100 ft. ócska 140—150 ft. 100 ft. 100 ft. birka gyapju egyszer (Folyt. köv.)

OLAH KAROLY.

estén tartandó kalmából

le mellett Czeglédén át Pestre

OK

asásokon is vesznek fel.

Table with 2 columns: time (delután, este, délután, reggel, délután, reggel) and price (30, 45, 40, 45, 14).

személy vonattal

övet.

Table with 2 columns: II. oszt. III. oszt. and prices (10, 12, 17, 18, 9, 9, 6, 6, 9, 3, 2, 6, 18, 8, 6, 5, 7, 4, 10, 3, 2, 6, 4, 10, 3, 2, 6, 4, 7, 0, 2, 4, 6, 18, 4, 0, 8, 5, 5, 4, 3, 6, 6).

tesek. Két és tíz év közt két álett ember egy gyermekkel a II-ik osztály heiven pedig egy 30 ztályu jeggyel asár a II-ik

— Kisebb, könnyen hord-

igazgatóság.

ó kaszáló.

agy János örökösire 11 és 1/2 régi bogjás os, és első rendű örök áron eladó. Érte-rökösökkel cserutcza 415. 1—5.

berbe adandó.

pusztán tekvő. gazdasági ott 15 nyilas, illetőleg 84 kiterjedésű tanya birtok. szándékozók értekezhetnek szólóval Bathányi utca 397 3—3

Fényes Ignác által fogantatott... Azok pedig, a kik a legelőtt magalakra, te-lajdoni vagy más igényt érvényesítettek, ezek iránt... Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságának 1872-ik évi július hó 9-ik napján tartott üléséből. Igmánási József telekkönyvvezető

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA.

Regény három kötetben. Irta Schwartz Mária Zoöfia. Második rész. (Folytatás.)

— Szegény Magda — mondá Frigga. — Holnap át kell mennem a paplakba, megtudni hogy van. — Igen, gyermekem, est nem szabad el-mulasztanod. A gróf és a grófné fölkelet, s tükör elé állt: A kűbő a vér által megmeseitették, s ez oka annak, hogy a nemes emberek leggyakrabban finom arczuk. Ez egyaránt nem akadályozza, hogy ama leány igen érdekes arczosál bírjon. Minő modoru ő egyebkor? — Különcödő, idegenkedő, hideg és búcska. Hiába iparkodnak közelíteni hozzá. Mindenkit visszautasít.

Nem emlékezem, hogy midőn legutóbb itthon voltam, róla hallottam volna valamit. — Nem mondá a prépost, hogy unokahuga? — Nem, igen nyugtalanak látszott és csak segélyemert mondott köszönetet. — Nos, hát akkor tudtadra kell adnom, hogy Magda a prépost elhunyt bátyjának le-ánya s hogy egy év óta nagy bátyjánál lakik. — A prépost unokahuga! — ismétlé Mel-cer, — tehát nem „csalódás”. Pedig arczadól itálva azt hinné az ember. Vonásai finomak és nemesek. — Nem lehetnek a prépost unokahuga-nak finom vonásai? — kérde Frigga. — Lehetnek; de ily személyeknek ritkán szokott lenni. — A hadnagy felkelt s tükör elé állt: A kűbő a vér által megmeseitették, s ez oka annak, hogy a nemes emberek leggyakrabban finom arczuk. Ez egyaránt nem akadályozza, hogy ama leány igen érdekes arczosál bírjon. Minő modoru ő egyebkor? — Különcödő, idegenkedő, hideg és búcska. Hiába iparkodnak közelíteni hozzá. Mindenkit visszautasít.

— Búcska, de hát mire búcska? Van pénze? — Azt nem tudom, de ha egyszer meg-szólal, sok mindent elárul el. — Igazán! s ez oka búcskaségének; minő nevetéses? — Miért? kérde Frigga. Miveltés és ész oly tulajdonságok, melyek minden igényt ki-elégíthetnek. Ezeket magunk szerzük, s oly értékek bírnak, melyek nem köszönünk másnak. — Iga, különösen ha az ember — mint Magda kisasszony — mással nem bír, mire búcska lehetne. Frigga szánó pillanatot vetett rá, s mondá: — S az, ki nem bír miveltéssel miként te, ősi nevével-búcskálkodik. — Frigga, ismét kezdod a régi vitát, mely nagyon helytelennek tetszik nekem? mondá Melcer ingerdűten. Csak nem akarsz párhuzamot venni a magas körök tagja és já-nép embere között? — Ede Melcer én azt hiszem, hogy rang és név csak mellesleg, és hogy miveltés és felvilágosodás fődolg. Mindenesetre szép dolg, ha az ember Harthoukban hívják, de es

Midőn Melcer a kocsi helyét elfoglalta Frigga ráparancsolt: — A plébánia udvarába hajts! S a kocsi gyorsan távozott. Utköben arról gondolkodott Frigga, hogy mi bírhatta fivérért e különös figyelemre, de csak hamar oly tárgy fölött elmékedett, mely képeletének inkább tetszett. — A papné igen szívesen fogadta a gróf testvéréket. Nem tudott hova lenni ennyi meg-tiszteltetés miatt. Meg van győződve, hogy a látogatók Magda egészségét tetemesen előre fogja segíteni stb. — Az öregnek annyira hízogott a látogatók, hogy Frigganak fáradságba került, megtudni Magda hollyétét. Végre a papnő felett kérdé-seire. — Nagy szóhalommal elbeszélte a történetet a kutyaival és reményét fejezte ki, hogy Magda pár nap múlva felgyógyulva Ljungbroba menend, megköszönni az iránta tanúsított részvétet. (Folyt. következik.)

